

Sputanost je patnja

Postoji izreka: *Njega nijedan komad zemlje ne može na sebi zadržati.*

Ukoliko je dijete živahnije i voli da se kreće, njegovi mu odmah govore: "Zalijepi se za zemlju!" Oni od njega traže nešto nemoguće, jer kako da jedno tijelo miruje kada mu je Allah podario mogućnost kretanja?

Pokret je izraz unutarnje snage i ona u tom trenutku predstavlja život i potvrđuje ljudske vrijednosti.

Kada politički i socijalni sistemi tu snagu ograničavaju i umanjuju rezultat kretanja, to je znak da iza njih stoje izobličene ličnosti koje su izgubile volju za napredovanjem, višim vrijednostima i inicijativom. U takvoj situaciji sistemi od ljudi koji ga predstavljaju prave poslušna sredstva koja nemaju razumijevanja za druge.

Vladajući sistemi obavezni da uvedu red u poslu, a ne da zabranjuju ljudima da rade.

Zabranjivati građanima pravo na rad, inoviranje, volontiranje i sudjelovanje, to je rušenje temeljnog dijela ljudskosti.

Tri stvari moraju biti prisutne u tvom životu kako bi ga živio punim kapacitetom:

- nešto što ćeš raditi,
- nešto što ćeš voljeti, i
- nešto čemu ćeš se nadati.

Ako budemo radili nešto korisno, tada ćemo voljeti život i on će voljeti nas.

Naša je obaveza da budemo stručnjaci u onome što radimo ili što gradimo, s uvjerenjem da će ono što proizvedemo jesti ili oblačiti nama najdraža osoba.

U svoj proizvod, koji mi pravimo, treba da udahnemo nešto od svoje duše kako bi bio što bolji.

Svaki proizvod je plod pokreta, a ne mirovanja.

Kiše, plodovi, rastinje...

Ljudska ostvarenja su plod mozga, otkucaja srca ili živosti tijela.

To nisu nesređeni pokreti, nego je to nešto planirano i plodonosno.

"Zatresi palmino stablo, posut će po tebi datule svježije..." (Merjem, 25)

“Udari štapom svojim po moru!” (Eš-Šuara, 63)

“Ti kreni sa čeljadi svojom u gluho doba noći...” (Hud, 81)

Kada želimo da ocijenimo proizvod, treba da gledamo u unutarnju ljudsku snagu, jer stvari gube svoju vrijednost ukoliko samo gledamo njihov vanjski izgled.

Jedan poznati slikar, koji je četrdeset godina proveo u svom poslu i slikanju, često je posjećivao jedan restoran. Jednog dana vlasnik restorana zatraži od njega da nacрта buket cvijeća kako bi tom slikom ukrasio restoran i slikar mu nacрта onako kako je i tražio. Kada mu je rekao cijenu, vlasnik restorana zaprepasti se i reče mu: “Kako možeš tražiti toliko novaca za nešto što si nacrtao za nekoliko minuta?”

“Tačno je da sam nacrtao za nekoliko minuta, ali ta slika predstavlja iskustvo od četrdeset godina slikanja”, a zatim vlasnika upita: “Hoćeš li platiti ili ne?”

Vlasnik restorana odbi da plati, a slikar pocijepa sliku.

Mladić iz jedne od zemalja Arapskog zaljeva došao je stručnjaku za nasljedno pravo tražeći stručnu podjelu zaostavštine svog oca. Kada je pravnik završio i dao mu papir, mladić upita koliko to košta, pa kada mu bi rečeno, on reče da je to veliki iznos, na što šejh uze papir i pocijepa ga.

Kreativac na svoj posao gleda kao na jednu granu drveta svog dugog životnog iskustva i osjeća da dio njegove duše i energije živi u njegovom poslu, osjeća da time prodaje dio svog života, čak i dio sebe!

Aktivnost je inicijativa i energija čiji je plod zdravlje i osjećaj važnosti, pokretački element je postizanje sevapa i nagrade, projiciranje slike uzora i osjećaj vrijednosti.

Posao je cijenjen, makar bio i čišćenje sobe, pripremanje hrane, uređenje kancelarije ili služenje gosta. Posao je vrijedan, pa makar bio težak kao trun gorušice.

“Teritorija ne čini nijednu osobu poštovanom, nego osobu cijenjenom čini ono što radi.” (Selman el-Farisi)

Radimo i krećemo se kako bismo bili u skladu s planetom, zvijezdama, suncem i mjesecom.

Djelo je to koje određuje pravac kretanje čovjeka i na dunjaluku i na ahiretu, a vjerovanje u Allaha srž je i osnova djela. To je djelo srca, mozga i ekstremiteta: “Oni koji vjeruju i dobra djela čine”.

I kada si na ispravnom putu, ako sjedneš, ljudi će te izgaziti.

Allah pticama nije dao hranu u njihovim gnijezdima, nego ju je razastrao po zemlji dajući im razlog da je traže: “...osvanu gladne, a omrknu site.” (Tirmizi, Ibn Madža i Ibn Hibban)

Dok se lično ne budeš umarao u radu, nećeš osjetiti slast uspjeha i postignutog rezultata. Ko nije u stanju da samom sebi bude vođa, neće biti u stanju ni da bude vođa drugima.

Roosevelt je bio stočar na zapadu Amerike i lovac na ptice, ali njegova ambicioznost i snaga nisu imali granice, i to je bilo vidljivo. Godine 1900. predložen je na poziciju potpredsjednika i u predizbornoj kampanji održao je 673 govora i prešao je 20.000 milja. Jednom prilikom dok je pripremao govor, pokušano je izvršenje atentata na njega, a rezultat je bila polomljena ruka i metak u prsima. Međutim, i pored toga, prije nego što je dozvolio da ga odvezu u bolnicu, održao je

jednosatni govor. (dr. Fejsal b. Džasim Alu Sani, *Liderstvo i njegov utjecaj na pridobijanje simpatija*)

Život je kao vožnja biciklom: treba neprestano ići naprijed, bez zaustavljanja, da se ne izgubi ravnoteža. (Einstein)

Svaki čovjekov pokret mora biti produktivan, usmjeren prema naprijed.

Ako se ničim ne bavimo, a vrijeme prolazi, nema razlike između dana i noći, jutra i večeri, sati i minuta, onda se ponavlja pitanje: "Zašto ja uopće živim?" Aktivnost daje trenutku smisao.

U svojim životima, posao ne trebamo doživljavati samo kao izvor zarade, niti školovanje kao način dolaska do posla, nego i na jedno i na drugo trebamo gledati kao na dio životnog procesa jer samo će taj osjećaj i nama i životu uopće dati vrijednost.

Kada u određenom poslu uložiš trud i napor, tada osjetiš zadovoljstvo, tražiš odmor i razumiješ značenje života.

Sunce svaki dan izlazi i zalazi, i tako usklađene treba da budu i ljudske aktivnosti.

Studija koju je proveo Univerzitet u Chicagu pokazala je da je bavljenje i najmanjom aktivnosti, koja ne iziskuje neki poseban napor, vrlo korisno jer umanjuje osjećaj dosade, uznemirenosti i narušavanja psihičke stabilnosti.

Druga studija provedena na Univerzitetu u Šangaju pokazala je da posao, bez obzira bio profitabilan ili ne, povećava osjećaj sreće i da su oni koji redovno rade ili se bave nekim hobiem sretniji od onih koji nemaju fizičkih aktivnosti.

Provedena je studija na dobrovoljnim ispitanicima: jedni su dobili zadatak da petnaest minuta mirno stoje i čekaju, a drugi da se kreću. Rezultat je pokazao da su bili opušteniji oni koji su se kretali od onih koji su stajali na mjestu.

Snaga ne zove čovjeka da u njemu vječno stoji. Vuk zatvoren u kavezu stalno hoda ukруг podignutog repa, što govori o njegovoj unutarnjoj pokretljivosti koja ga na to podstiče.

Istinu je rekao pjesnik:

On spava uvijek samo jednog oka sklopljena

Drugo mu je otvoreno, njime želi ambicije svoje da sačuva.

Čak i dok spava, vuk ne tone u san potpuno, a njegova snaga i energija ne napuštaju ga, tako da se često za neku aktivnu osobu, u vidu pohvale, kaže da je poput vuka, a za neaktivnu osobu kaže se da je poput "crkavice", ptice koja sličí orlu, ali ne lovi sama plijen, nego se zadovoljava lešinama.

Mutenebbi je rekao:

Stvorenjima se ne žali, jer slabost ćeš im tako otkriti
Tada ličiš ranjeniku koji će se vranama na rane žaliti

Najbolja mjerna jedinica za procjenu čovjeka jeste njegovo djelo.

Allah nas nagrađuje za naša djela tako što nam daje sposobnost da radimo još bolja djela.

Rad čovjeka štiti od dosade, poroka i neispunjenih težnji i potreba.

Kada rad doživljavamo kao uživanje, onda život postane naslađivanje, a kada ga doživljavamo kao ispunjavanje svoje dužnosti, tada naš život postaje ibadet.

Svaki posao koji radiš, radi kao da je zadnji.

Što više radiš, više i živiš.

Neko je rekao: "Ja sam mu'min koji ima svoju vrijednost i sve što je veća moja radna aktivnost, veća je i moja vrijednost."

Stvarno nadmetanje odvija se između onoga što radiš i onoga što si u stanju da radiš, i to je nadmetanje sa samim sobom.

Ko radi, vidi rezultate, a ko spava, vidi samo snove.

Najvažnija odlika u posla jeste što je to prilika za pronalazak samog sebe, za samospoznaju.

Rad je kao povjerljivi prijatelj: nikada se od njega ne odvajaš.

Rad u trajanju od samo jednog sata rađa zadovoljstvo, ubija lijenost i bolji je od mjeseca plakanja.

Život je ustvari žudnja i želja za životom, kako to reče pjesnik:

Svemir je živ i život voli

Prezire l'jene i mrtve

Nebo mrtve ptice ne grli

A pčele ne pasu cvjetove svehle .

Niko nema monopol na uspjeh, on je vlasništvo onoga ko za njega plati cijenu.

Rad je lijek za dušu, mozak i tijelo.

Rad čisti tijelo od otrova i dušu od sumnji.

Ruka koja proizvodi je ruka koja daje, i to je gornja ruka.

Rad pojedinca je iskra koja pali svjetiljku na putu.

Izaberi umor jer je on opskrba za tvoju dušu i lijek za tvoju brigu.

Kako bi ostvario napredak, potrebno je da izabereš najpogodnije vrijeme za djelovanje u tom pravcu.

Porani i počni svoj posao ozbiljno i s elanom.

Tajna uspjeha Japanaca nalazi se u usađivanju radne kulture, discipline, posvećivanja i težnje za savršenstvom.

Tajna arapskog vakuuma leži u vanjštini, asimilaciji, dodvoravanju i osloncu na porodicu ili druge osobe.

Koliko minuta danas jedan građanin radi?

Dvadeset sedam minuta u više arapskih zemalja.

Na nas se može primijeniti ono što je rekao Hutaj(a)[\[1\]](#):

Prođi se časti, ambicije ne slijedi

Mješina ti je puna, zato s mirom sjedi!

Jedna od država procvjetala je zbog dječijih igrački, a druga se oporavila zbog mobitela. Poslužitelj u restoranu postao je ministar koji je u svijetu otvorio hiljadu restorana i proizvoda zbog tajnog sastojka... Počeo je na vrlo jednostavan način.

Promjena stava prema radu garancija je da ćemo se okrenuti inicijativi, optimizmu, hrabrosti, pripadnosti i sreći.

Svaki pojedinac ima snagu koju treba da potakne ili će se ona okrenuti protiv njega u obliku pasivnosti i razočarenja.

Nije problem uzeti odmor, nego je problem ako je mozak na odmoru.

Zašto su nagrade i izrazi sreće dodatna vrsta odmora?

Bez posla, vikend nema smisla, bez umora, nema potrebe za odmorom, bez ozbiljnog pristupa, opuštanje nema smisla, a bez cilja i projekata, ni život nema smisla.

Nauči od mrava i pčele da ne omalovažavaš bilo kakvu snagu i da ne prezireš rad! Učimo kako da uživamo u radu, da nam bude zabavan i atraktivan, a ne teški i tegobni teret.

Božiji poslanici radili su i bavili se uobičajenim poslovima i zanimanjima kojima su se bavili i njihovi sunarodnjaci. Bili su kovači, poljoprivrednici, stočari, i radili su druge slične poslove, a i među islamskim učenjacima bilo je kovača, prodavača vune i pamuka, bravara, kao što su Adžurri, Bakillani, Maverdi i Sa'ati.

Greške se dešavaju, i ne griješe samo oni koji ništa i ne rade.

Tajna razloga dječije radosti i nevinosti leži u konstantnoj pokretljivosti i želji za stalnim premještanjem s mjesta na mjesto.

Dijete usmrtiš onda kada ga obavežeš na mirovanje i sputaš njegov potencijal. Njegova igra priprema ga za ozbiljan život i to je zabava koja mu daje ljubav prema životu.

Ništa ne oslobađa našu unutarnju snagu kao želja da se pomogne drugima.

Od sada u svaku definiciju života treba da bude utkano razumijevanje volonterizma i pomaganja drugim ljudima.

Duša inicijative nalazi se u sklanjanju prepreka s puta, trasiranju puta ka uspjehu i pružanju podrške onima koji njime koračaju, sa zadovoljstvom i prijatnošću, kao da ćemo mi ustvari doći do uspjeha.

Kada ljudima pružiš više nego što očekuju od tebe, priskrbit ćeš sreću i sebi i njima.

Do zadnjeg trenutka svog života u tebi treba da postoji volja za radom, makar i ne bio ti onaj koji će ubrati njegov plod, jer i drugi su sijali, a ti si ubirao, pa je red da i ti posiješ da bi drugi mogli ubirati.

Da nema saradnje s drugima na putu ka ostvarenju cilja, makar bio i daleko, postojala bi velika praznina.

Poznajem dvojicu staraca: jedan od njih dostigao je osamdesetu i kada god ga vidim, kaže: "Možda je ovo zadnji put da dolazim u svoju baštu, eto, završio sam", i nije se dugo zadržavao, a drugi je prešao osamdesetu i ima zatajenje bubrega, ali je uporan u tome da sam obavlja svoje poslove, do džamije ide pješke sa štapom i ne želi da ga iko služi.

Snaga je duša koja nosi naša tijela i ako bismo je izgubili, pali bismo na zemlju i ne bismo bili u stanju da bilo šta uradimo.

Iz knjige: Stazama egoizma

Autor: dr. Selman el-Avda

Preveo: Muhamed Ikanović

[1] Hutaj(a) je nadimak poznatog arapskog pjesnika koji se svojom provokatorskom i uvredljivom poezijom proćuo još prije islama. Primio je islam u vrijeme dok je Muhammed, sallallahu alejhi ve sellem, bio živ, a potom se nakon njegove smrti odmetnuo, a zatim se opet pokajao i vratio u islam. Pravo ime mu je Džervel b. Evs b. Malik el-Abesi. Nadimak Hutaj(a) što znači kepec ili ćovjećuljak, dobio je zbog svog malog rasta. (op. prev.)